

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/24/2024
Identifikačné číslo spisu:	7124213931
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7124213931.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W.. J. V., narodeného X. L. XXXX, J., J. X, zastúpeného JUDr. Roman Hojer s. r. o. advokátska kancelária, Bratislava, Šustekova 51, IČO: 50 708 953, proti žalovanej Poliklinike Terasa s.r.o., Košice, Toryská 1, IČO: 36 202 215, zastúpenej advokátom JUDr. Vincentom Lechmanom, Košice, Štefánikova 40, IČO: 42 242 665, o náhradu nemajetkovej ujmy 300.000 eur a náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia 125.520,15 eura, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 68C/24/2024, o návrhu žalobcu na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

- Elektronickým podaním z 18. júla 2024 doručil žalobca na Mestský súd Košice, vedené pod sp. zn. 68C/24/2024, žalobu na zaplatenie sumy 300.000 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy a sumy 125.520,15 eura z titulu náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Súčasťou žaloby je aj návrh žalobcu na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti Mestskému súdu Bratislava IV, v ktorom uviedol, že je imobilný a neschopný dlhšieho cestovania z vážnych zdravotných dôvodov.
- Žalovaná s návrhom na prikázanie sporu inému súdu vo vyjadrení nesúhlasila (č.l. 41 spisu), z dôvodu, že na konanie je miestne príslušným súdom všeobecný súd žalovaného a tiež skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody žalobcom, mala byť spôsobená v obvode Mestského súdu Košice.
- Mestský súd Košice následne predložil návrh žalobcu na prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež len „najvyšší súd“).
- Podľa § 39 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky- ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie veci inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie veci iným ako príslušným súdom. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť tohto inštitútu.

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Svoj význam má i stanovisko ostatných subjektov konania. Pritom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie veci.

7. Podľa článku 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu aj sudcu ustanoví zákon. Podstatou práva na zákonného sudcu je, že príslušnosť súdu pre riešenie konkrétnej veci sa musí riadiť vopred stanovenými pravidlami, a že podľa vopred stanovených pravidiel sa musí odohrávať aj pridelenie veci konkrétnemu sudcovi alebo senátu v rámci takto určeného súdu. Zásada zákonného sudcu predstavuje jednu zo základných záruk nezávislého a nestranného súdneho rozhodovania v právnom štáte a podmienku riadneho výkonu tej časti verejnej moci, ktorá bola súdom ústavne zverená. Dodržanie všeobecných zákonných podmienok určenia príslušnosti súdu je zárukou toho, že nedôjde k svojvoľnému určovaniu príslušnosti súdu, ktorého cieľom by mohlo byť ovplyvnenie výsledku súdneho rozhodovania (viď napr. nález Ústavného súdu Českej republiky z 12. marca 2009 sp. zn. III. ÚS 529/08).

8. Najvyšší súd ako najbližšie spoločne nadriadený súd, po preskúmaní veci dospel k záveru, že neexistuje taká okolnosť, ktorá odôvodňuje prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti. Takouto okolnosťou bez ďalšieho nie je (nemôže byť) skutočnosť, že je žalobca je osoba so zdravotným znevýhodnením, ktoré mu neumožňuje vzhľadom na miesto jeho bydliska prekonávať väčšie vzdialenosti a zúčastniť sa súdneho procesu. Okrem toho treba vziať na zreteľ, že žalobca je v konaní zastúpený advokátskou kanceláriou, ktorú splnomocnil na celé konanie, žalovaná s návrhom na prikázanie sporu inému súdu nesúhlasila a žaloba bola podaná na súde vecne a miestne príslušnom (§ 12 ods. 1 a 2, § 13 a § 15 ods. 2 CSP).

9. Pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že strana má právo zvoliť si v konaní zástupcu oprávneného na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana sporu (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd tiež môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP).

10. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednávannej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP neboli splnené a návrhu žalobcu preto nevyhovelo.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.